



Kristina Kallas
Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee
Munga 18
50088, Tartu

Teie 18.02.2026 nr 8-1/26/1108; HTM/26-0233/-1K

Meie 12.03.2026 nr 2-3/625-2

Kutseseaduse eelnõu kooskõlastamine

Austatud Kristina Kallas

Täname võimaluse eest anda tagasisidet kutseseaduse eelnõule.

Peame positiivseks eelnõus kavandatud suunda, mille kohaselt tugevdatakse Kutseasutuse rolli kutsesüsteemi toimimises. Uute tööülesannete lisandumine tõstab põhjendatult esile kvaliteedi tagamise ning juriidilise ja andmekaitsealase pädevuse olulisuse, mis on keskse tähtsusega kogu kutse- ja oskuste süsteemi usaldusväärsuse, tõhususe ja läbipaistvuse seisukohalt. Samuti toetame lähenemist, mille kohaselt koondatakse haldusotsuste vastuvõtmine õigusselguse huvides Kutseasutuse pädevusse ning täpsustatakse süsteemi osaliste rolle, et tagada selgem ja ühtsem juhtimisraamistik.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastab eelnõu järgnevate märkustega:

1. Eelnõu § 18 lõike 2 kohaselt antakse esmakutse õppeasutuse otsusega ametialase kompetentsiprofiili alusel koostatud õppekava lõpetamisel. Seletuskirjas on märgitud, et tööandjate usalduse säilitamiseks kutseõppe kvaliteedi ja esmakutse suhtes peab õppeasutus kaasama vastava valdkonna tööandjaid hindamisprotsessi nii õpingute jooksul kui ka õppe lõpus. Sellist tööandjate kaasamise kohustust eelnõu normtekstis siiski ei sätestata, mistõttu ei ole tegemist õiguslikult siduva nõudega ning tööandjate kaasamine jääb õppeasutuse otsustada. Selguse huvides palume kas sätestada eelnõus selgesõnaline kohustus tööandjate kaasamiseks või juhul, kui selline kohustus tuleneb muust õiguslikust regulatsioonist, sellele seletuskirjas üheselt viidata.
 - a. Täiendavalt palume täpsustada, keda mõeldakse eelnõus ja seletuskirjas "valdkonna tööandja" all ning millises mahus peab tööandjate kaasamine toimuma.
2. Palume parandada seletuskirja § 20 lõikes 3 sisalduv viide, kuna seal nimetatud varasema õppe ja töökogemuse arvestamise alused on eelnõus sätestatud §-s 23, mitte §-s 22.
3. Palume täiendada seletuskirja § 23 varasema õppe ja töökogemuse arvestamise käsitlust. Kuigi seletuskirjas on kirjeldatud varasema õppe ja töökogemuse arvestamise üldist raamistikku, ei ole esmakutse kontekstis piisavalt selge, kuidas see süsteem praktikas

rakendub. Arvestades, et esmakutse andmise mudel erineb tavapärasest kutse andmisest, oleks asjakohane seletuskirjas eraldi selgitada varasema õppe ja töökogemuse arvestamise põhimõtteid ja nende kohaldamist esmakutse puhul.

4. Palume kaaluda seletuskirjas mõistekasutuse ühtlustamist. Seletuskiri kasutab esmakutse kirjeldamiseks paralleelselt mitut mõistet, näiteks nii esmane kutsekvalifikatsioon kui ka koolilõpukutse. Arvestades, et eelnõus on esmakutse defineeritud, palume kaaluda seletuskirjas mõistekasutuse ühtlustamist ja kasutada läbivalt sama mõistet. See toetaks paremat jälgitavust ja õigusselgust.
5. Palume ettevõtjate ja vabaühenduste halduskoormuse vähendamiseks muuta eelnõu § 36 lõiget 1, täpsustada kehtivuse lõpptähtaega ning sõnastada lõige järgmiselt: *"Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtestatud kutsestandardid kehtivad nende kehtivusaja lõpuni, kuid mitte kauem kui 2028. aasta 31. detsembrini. Reguleeritud kutsealadel kehtivad enne käesoleva seaduse jõustumist kehtestatud kutsestandardid nende kehtivusaja lõpuni."*
6. Palume täiendada seletuskirjas § 52 riigilõivuseaduse muutmise mõjuanalüüsi. Riigilõivu tõstmine 150 eurolt 500 eurole võib avaldada suuremat mõju väiksematele erialaliitudele ja valdkondlikele ühendustele. Seletuskiri toob ka ise välja riskina võimaliku huvi vähenemise kutse andja õiguse taotlemise vastu. Samas ei ole piisavalt veenvalt põhjendatud eeldus, et 500 euro suuruse riigilõivu tasumise võimekus oleks otseselt seotud organisatsiooni suutlikkusega kutse andjana tegutseda. Täiendavalt vajab selgitamist olukord, kus sama kutse andja osaleb mitmel erineval konkursil, mille tulemusel võib tegelikult kulu ühe organisatsiooni kohta kujuneda oluliselt suuremaks. Arvestades seletuskirjas prognoositud ligikaudu 50 kutse andjat, palume hinnata muudatuse mõju erinevat tüüp taotlejatele põhjalikumalt ja selgitada, kas ja millistel tingimustel saab kutse andja konkursse kombineerida.
7. Seletuskirjas on märgitud, et eelnõuga ajakohastatakse ja kujundatakse ümber kutsesüsteemi õiguslik raamistik, asendades senise kutsesüsteemi käsitlemise laiema kutse- ja oskuste süsteemi mõistega. Sellest tulenevalt teeme ettepaneku muuta seaduse nime, viies see kooskõlla kavandatud muudatustega, et see kajastaks selgemalt oskuste kesksel rollil ning seaduse tegelikku sisu ja eesmärki.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo

majandus- ja tööstusminister

Anna-Liina Väkräm

5911 5470 Anna-Liina.Vakram@mkm.ee

Anett Männiste

5340 8307 Anett.Manniste@mkm.ee